

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Praeceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

**Henricus, de Sancto Ignatio
Leodii, 1709**

Caput LXXI. Pensionis ecclesiasticæ natura & conditiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](#)

tionis utrumque non fiat eodem tempore, & is cui alter resignavit, secutâ collatione ante compermutantis resignationem moriatur, alter compermutator potest utrumque beneficium retinere, nisi aliud ex supradictis obsteret. Denique si resignatione ex parte unius compermutantium impleta, alter ex parte sua implere nolit, ille potest ad suum redire beneficium, ad quod aliqui novam collationem requirunt, alii non requirunt.

C A P U T LXXI.

Pensionis ecclesiastica natura & conditiones.

577 **P**enso hîc est jus percipiendi fructus ex alieno beneficio. Triplex est: *Temporalis*, quaerari potest etiam Laicis pro aliquo ministerio temporalia erga Ecclesiam, v. g. agenti res Ecclesiae. *Spiritualis*, quaerari Clerico datur ob officium spirituale erga Ecclesiam, v. g. Suffraganeo, Vicario Parochi, &c. *Media*, quaerari datur Clerico, non ob praestandum spirituale officium, sed ob cessionem vel resignationem, vel litis compositionem, aut aliam justam causam. Ut autem quis capax sit pensionis Clericalis (id est spiritualis, vel mediae) debet 1°. esse Clericus. 2°. habere aetatem 14. annorum, licet aliqui putent sufficere aetatem 7. annorum. 3°. ferre habitum Clericalem, si pensio excedat 60. ducatos. 4°. esse legitimus. 5°. non excommunicatus, non irregularis, &c. licet Garcia, Lessius, & alii putent excommunicatum & irregularē esse capacem pensionis.

578 Solus vero Papa ex stylo Curiae, communique jure (statuente, ut ecclesiastica beneficia sine diminutione conferantur) per se loquendo potest beneficis pensiones imponere: nisi forte consuetudo legitimè prescripta quibusdam Episcopis hoc permitat. Principes autem nullo modo possunt Abbatias pensioni-

bus onerare, etiam ad pias causas, nisi sub beneplacito Papæ. Quod antequam interveniat, nullas vires haber quavis promissio, nec effectum obligatio. Et generaliter quicumque recipit pensionem ante confirmationem Papæ, tenetur ad restitucionem, cessante ipsi pensio. Per accidens tamen omnibus Episcopis permittitur impositio pensionis. 1°. ob paupertatem & senium ejus qui resignat. 2°. causa compositionis in lite. 3°. causa permutationis ob inaequalitatem fructuum. Quibus casibus pensio non extinguitur nisi morte pensionarii, in cuius favorem gravatum est beneficium; quo superstite, solvi debet etiam a successorē.

Ceterum pensio debet esse moderata, ne 579 Beneficiarii nimis gravetur, maximè si beneficium sit curatum. Cujusmodi beneficis nulla pensio (secundum Trid. sess. 24. cap. 13. de reform.) imponi potest, nisi excedant valorem 100. ducatorum. Generatim autem pensio non debet excedere tertiam partem omnium fructuum, quamvis Pontifex possit maiorem imponere. Doctores communiter. Pensionarius autem 1°. non obligatur ad Horas, sed ad Officium parvum B. Virginis. Quod si omittat, tenetur ad restitucionem. 2°. non potest vendere pensionem sine licentia Papæ: quamvis possit redimere quinque annatis, convenienti cum Beneficiario, ut istam accipiat sumam pro pensionis extinctione, dummodo in resignatione vel cessione non intervenerit pactum de redimento. 3°. non potest illam commutare cum beneficio; alias foret simoniacus.

Quoad Beneficiarium pensione gravatum, 580 eam tenetur solvere sub mortali, uti colligitur ex gravibus penitentia, scilicet excommunicationis & privationis beneficij, quibus solitus solet ipsi praepci in litteris eam assignantibus.

P A R S I I.

Amor sine reverentia magna non usurpans sanctum Dei nomen.

Ad secundum Decalogi preceptum: Non assumes nomen Domini Dei tui in vanum.

Secundum istud preceptum necessariò consequitur primum. Quisquis enim summè colit & diligit aliquem, sine reverentia magna de ipso non loquitur. Si ergo Deum summè diligimus & colimus, summè caverem debemus, ne nomen ejus nisi summa cum reverentia usurpemus. Quia in re gravissime peccant Christiani, propter dolor! nimis multi, per quos nomen Dei blasphematur. Siquidem teste Chrysostomo homil. 10. in Acta, nullus cum reverentia memor est nominis Dei. Et tu quidem, si dilexeris quemquam, ad nomen illius excitator efficeris: Deum autem sic continuo vocas quasi nihil. Nomen illius usurpas ut iram tuam in proximum demonstres, ut ipse malum impreceris. Voca illum ut

beneficias inimico. Voca illum in salutem anima tua: tunc aderit; tunc latifidas illum. Voca sicut vocavit S. Stephanus, dicens: Domine ne statuas illis hoc peccatum.

Contra preceptum istud principaliter peccant, qui indebet jurant. Ideo sit

C A P U T I.

Juramentum definitur ac dividitur.

Juramentum à S. Thoma q. 89. art. 1. 1° sic definitur: *Juramentum est invocatio divini testimonii, ad fidem faciendam assertioni rerum presentium vel prateritarum (& est juramentum affertorum) vel ad confirmandam promissionem rerum futurarum, & est iuramentum promissoriorum. Si fiat cum debitio-*